

for, saa lad den opmande sig til at sørge derfor, saa godt den kan. Man har dernæst antydet, at Forsorgen fraoven af aldrig kunde blive tilstrækkelig, fordi Menighederne ofte vare splittede ad i Henseende til religions Opfattelse, idet Nogle forlangte Religionslæren og de kirkelige Handlinger bragte til sig i een og Andre i en anden Form, og man har derhos bemærket, at selv om man gik ind paa at lade Menighederne have frit Valg af deres Præster, saa vilde man dog ikke derved opnaae det, der ønskes, idet Majoriteten vilde sørge for sig, medens der aldeles ikke vilde blive sørget for Minoriteten i Menigheden. Men hvad er da herved at gjøre? Ja, Regjeringen, som har de kirkelige Midler, Midlerne til Underholdningen af den kirkelige Lærerstand i sine Hænder, maa søge Bemyndigelse — hvis den ikke, hvad jeg indenfor et vist Omfang antager, allerede har den — til at fordele og anvende disse Midler anderledes, saaledes at der bliver Midler disponible til Extrahjælp paa de Steder, hvor den behøves, men det en Extrahjælp, udgaaende fra den samme Kilde, fra hvilken den almindelige Hjælp udgaaer, saa at saadanne Præster blive ansatte af den samme Myndighed, der ansætter de øvrige Præster. Thi det gaaer dog for Alverden ikke an at sige: Ja, Staten ansætter nok i Almindelighed Præsterne, men den forstaaer sig ikke paa at gjøre det godt, og derfor skal der gives Andre Leilighed til at gjøre det bedre ved i enkelte Tilfælde at ansætte nogle gode Præster. Men hvad Andet er det egentligt, man forlanger, naar man vil, at der skal kunne danne sig Frimenigheder, naar man siger, at der er stor Træng til bedre aandelig Forsorg, og at vi derfor maae vedtage, at der kan danne sig Menigheder, som sørge for sig selv, og som først og fremmest selv kunne staffe sig en Præst? Hvad Lære og Opbyggelse angaaer, da behøves dette nu ikke, thi Enhver kan jo søge geistlig Veiledning og religions Raad, Trøst og Bistand, hos hvem han vil, hos en ansat Præst eller hos en Lægmand. I saa Henseende hersker der fuldkommen Frihed. Men det er de kirkelige Handlinger, som man vil have udførte i en særegen Form, og hvortil man vil have sin særegne Præst. Det turde i den Anledning

være rigtigt at minde om, hvad det dog kunde være ønskeligt, at man indskræpede Folk noget stærkere, end det ofte skeer, at den kristelige og lutherste Kirke ikke anerkjender de kirkelige Handlingers Betydning for at være afhængig af det enkelte Individ, der udfører dem, og at altsaa f. Ex. Sacramentet, der gives, er godt, naar det gives af en lovligt beskikket Præst. Jeg maa i Forbindelse hermed i Forbigaaende berøre en af de besynderlige Forveklinger, som fandtes i Kirke- og Underviisningsministerens Foredrag iforgaars, en Forvekling, hvorved der iøvrigt frembragtes en vis Effect, saa at man syntes, at der var sagt Noget, skjøndt der dog Intet var sagt. Han fremhævede, at man jo overalt flytter fra en Menighed til en anden, at man flytter Folk omkring og siger: „I skulle høre til den og I til den Menighed“, at man lader Bataillonerne marschere fra Aalborg til Aarhus og derved henlægger dem fra det ene Steds Menigheder til det andet Steds, og han spurgte derefter, hvorfor Folk da ikke skulde have Lov til at slutte sig, til hvilken Menighed de vilde. So, men det have de allerede fuldkommen Frihed til; de have allerede nu Lov til at slutte sig, til hvilken af de bestaaende Menigheder de ville. Jeg har ikke hørt, at man nu henlægger Folk til Menigheder, der ikke eksistere, eller at man siger, at de selv skulle danne en ny Menighed. Man henlægger dem til andre bestaaende Menigheder, medens der derhos ved Sognebaandsløsningsloven er givet Enhver Frihed til derfra at gaae over, til hvilken Menighed han vil. Dette Lovforslag gaaer derimod ud paa, at Menigheder skulle kunne danne sig selv, og det med en særegen Ret, nemlig saaledes, at de selv kalde deres Præster, i Modsalning til alle de øvrige Menigheder i Landet. For at faae Indflydelse paa sin Præsts Kaldelse, for at opnaae denne større Ret, maa man altsaa træde ud af de almindelige Menigheder; dette er Principet i Lovforslaget. — Ja, men, siger man saa, dets Anvendelse vil blive yderst indskrænket. Ja indtil en vis Grad kunne de have Ret, der sige, at dette Lovforslag ikke vil faae videre stor Betydning, idet det virkelig ikke vil komme til Anvendelse paa synderligt mange Steder. Det kan ikke komme